

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Спецкурс із загальних навчальних компетенцій
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	юридичний факультет. Кафедра фундаментальної юриспруденції та конституційного права
Розробник(и)	Теліженко Людмила Вікторівна
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Тривалість вивчення навчальної дисципліни	один семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 48 год. становить контактна робота з викладачем (24 год. лекцій, 24 год. практичних занять), 102 год. становить самостійна робота. Для заочної форми навчання 16 год. становить контактна робота з викладачем (8 год. лекцій, 8 год. практичних занять), 134 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна для всіх освітніх програм спеціальності 081 "Право"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є досягнення студентами сучасного конструктивного, фундаментального мислення, системи спеціальних знань з логіки, здатності їх використовувати у юридичній професії.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Мета використання технологій ЗНО для магістрів права та їх загальна характеристика Тест загальних навчальних правничих компетентностей (ТЗНПК) у системі вступу до магістратури з права. Мета використання технологій ЗНО для вступників до магістратури з права.
Тема 2 Загальна характеристика ТЗНПК Структура тесту. Характеристика секцій ТЗНПК. Основні вимоги до виконання та оформлення тесту.
Тема 3 Зміст завдань на критичне, аналітичне та логічне мислення. Вимоги програми тестування із ЗНПК. Змістові характеристики стимулів до тестових завдань. Поняттєве поле ТЗНПК на критичне, аналітичне та логічне мислення. Теоретичні поняття та операції, якими має володіти особа, вступаюча до магістратури з права.
Тема 4 LSAT-тести як основа ТЗНПК Ознайомлення з тестами LSAT (США), SWESAT (Швеція), PAT (Ізраїль), GAT (Грузія).
Тема 5 Ключові характеристики критичного мислення Причини підвищеної уваги до критичного мислення. Ознаки людини, яка мислить критично. Властивості критичного мислення. Проблема як рушійна сила розвитку критичного мислення.
Тема 6 Практики для розвитку критичного мислення Особливості тестових завдань на критичне мислення. Специфіка розвитку критичного мислення. Практики для розвитку критичного мислення.
Тема 7 Особливості формування аналітичного мислення Специфіка формування аналітичного мислення у сучасних студентів. Вимоги до професійного мислення майбутніх фахівців. Розвиток аналітичного мислення у структурі підготовки фахівців.
Тема 8 Поняття правової аналітики Сутність та особливості правової аналітики. Аналітичні задачі.
Тема 9 Поняття та специфіка логічного мислення Поняття логіки. Специфіка логічного мислення. Основні закони логіки. Значення логіки для юридичної діяльності.
Тема 10 Закономірності розвитку логічного мислення Переваги логічного мислення над стихійним. Структура логічного мислення. Способи розвитку логічного мислення. Вправи на розвиток логіки.
Тема 11 Структура логічного мікротексту Форми умовиводів. Судження як форма думки. Просте судження. Простий категоричний силлогізм.

Тема 12 Діаграма Ейлера-Венна

Аналогія в логіці. Діаграма Ейлера-Венна, її структура. Заперечення та протиставлення в логіці.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Знати сутність, специфіку та значення критичного, аналітичного та логічного мислення у професійній діяльності юриста.
PH2	Розуміти принципи та вимоги щодо структури текстів на критичне, аналітичне та логічне мислення.
PH3	Застосовувати у професійній діяльності теоретичні знання про різні види мислення.
PH4	Аналізувати інформацію, отриману з одного чи декількох джерел, порівнювати її та робити правильні висновки.
PH5	Формулювати цілісні судження, дотримуючись законів логіки.

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

CH1	Здатність аналізувати, оцінювати та об'єктивно інтерпретувати інформацію, робити обґрунтовані судження та вирішувати складні проблеми шляхом логічного обґрунтування та прийняття рішень на основі доказів (критичне мислення)
CH2	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Мета використання технологій ЗНО для магістрів права та їх загальна характеристика
Лк1 "Мета використання технологій ЗНО для магістрів права та їх загальна характеристика" (денна) Тест загальних навчальних правничих компетентностей (ТЗНПК) у системі вступу до магістратури з права. Мета використання технологій ЗНО для вступників до магістратури з права.
Пр1 "Мета використання технологій ЗНО для магістрів права та їх загальна характеристика" (денна) Загальна характеристика ТЗНПК. Мета тесту. Виконання тестів на критичне мислення.
Тема 2. Загальна характеристика ТЗНПК

Лк1 "Загальна характеристика ТЗНПК" (заочна) Структура тесту. Характеристика секцій ТЗНПК. Основні вимоги до виконання та оформлення тесту.
Лк2 "Загальна характеристика ТЗНПК" (денна) Структура тесту. Характеристика секцій ТЗНПК. Основні вимоги до виконання та оформлення тесту.
Пр2 "Характеристика ТЗНПК" (денна) Аналіз структури тесту. Виконання тестових завдань.
Тема 3. Зміст завдань на критичне, аналітичне та логічне мислення.
Лк3 "Зміст завдань на критичне, аналітичне та логічне мислення" (денна) Вимоги програми тестування із ЗНПК. Змістові характеристики стимулів до тестових завдань. Поняттєве поле ТЗНПК на критичне, аналітичне та логічне мислення. Теоретичні поняття та операції, якими має володіти особа, вступаючи до магістратури з права.
Пр3 "Зміст завдань на критичне, аналітичне та логічне мислення" (денна) Ознайомлення з програмою та її вимогами. Виконання тестів на критичне мислення.
Тема 4. LSAT-тести як основа ТЗПНК
Лк4 "LSAT-тести як основа ТЗПНК" (денна) Ознайомлення з тестами LSAT (США), SWESAT (Швеція), PAT (Ізраїль), GAT (Грузія).
Пр4 "LSAT-тести як основа ТЗПНК" (денна) Виконання тестів LSAT (США), SWESAT (Швеція), PAT (Ізраїль), GAT (Грузія).
Тема 5. Ключові характеристики критичного мислення
Лк2 "Ключові характеристики критичного мислення" (заочна) Причини підвищеної уваги до критичного мислення. Ознаки людини, яка мислить критично. Властивості критичного мислення. Проблема як рушійна сила розвитку критичного мислення.
Лк5 "Ключові характеристики критичного мислення" (денна) Причини підвищеної уваги до критичного мислення. Ознаки людини, яка мислить критично. Властивості критичного мислення. Проблема як рушійна сила розвитку критичного мислення.
Пр1 "Ключові характеристики критичного мислення" (заочна) Причини підвищеної уваги до критичного мислення. Ознаки людини, яка мислить критично. Властивості критичного мислення. Проблема як рушійна сила розвитку критичного мислення.

Пр5 "Ключові характеристики критичного мислення" (денна) Критичне мислення в інформаційному суспільстві, його особливості. Виконання тестів на критичне мислення.
Тема 6. Практики для розвитку критичного мислення
Лк6 "Практики для розвитку критичного мислення" (денна) Особливості тестових завдань на критичне мислення. Специфіка розвитку критичного мислення. Практики для розвитку критичного мислення.
Пр6 "Практики для розвитку критичного мислення" (денна) Технології розвитку критичного мислення. Мета технології. Концептуальні положення технології. Методи формування та розвитку критичного мислення.
Тема 7. Особливості формування аналітичного мислення
Лк7 "Особливості формування аналітичного мислення" (денна) Специфіка формування аналітичного мислення у сучасних студентів. Вимоги до професійного мислення майбутніх фахівців. Розвиток аналітичного мислення у структурі підготовки фахівців.
Пр2 "Особливості формування аналітичного мислення" (заочна) Аналітичне мислення в контексті глобального бачення. Виконання тестів на аналітичні здібності та загальну ерудицію.
Пр7 "Особливості формування аналітичного мислення" (денна) Аналітичне мислення в контексті глобального бачення. Виконання тестів на аналітичні здібності та загальну ерудицію.
Тема 8. Поняття правової аналітики
Лк8 "Поняття правової аналітики" (денна) Сутність та особливості правової аналітики. Аналітичні задачі.
Пр8 "Поняття правової аналітики" (денна) Аналітичне мислення як вимога до сучасного юриста. Аналітичне мислення у вирішенні системних завдань. Алгоритм виконання завдань на аналітичне мислення.
Тема 9. Поняття та специфіка логічного мислення
Лк3 "Поняття та специфіка логічного мислення" (заочна) Поняття логіки. Специфіка логічного мислення. Основні закони логіки. Значення логіки для юридичної діяльності.
Лк9 "Поняття та специфіка логічного мислення." (денна) Поняття логіки. Специфіка логічного мислення. Основні закони логіки. Значення логіки для юридичної діяльності.

Пр9 "Поняття та специфіка логічного мислення." (денна) Логіка і правознавство. Значення логіки для юристів. Специфіка логічного мислення в тексті.
Тема 10. Закономірності розвитку логічного мислення
Лк10 "Закономірності розвитку логічного мислення." (денна) Переваги логічного мислення над стихійним. Структура логічного мислення. Способи розвитку логічного мислення. Вправи на розвиток логіки.
Пр10 "Закономірності розвитку логічного мислення." (денна) Аналогії в юридичній практиці. Виконання тестів на логічне мислення.
Тема 11. Структура логічного мікротексту
Лк4 "Структура логічного мікротексту" (заочна) Форми умовиводів. Судження як форма думки. Просте судження. Простий категоричний силлогізм.
Лк11 "Структура логічного мікротексту" (денна) Форми умовиводів. Судження як форма думки. Просте судження. Простий категоричний силлогізм.
Пр3 "Структура логічного мікротексту" (заочна) Логічні форми мислення. Поняття. Судження. Умовивід. Виконання тестових завдань.
Пр11 "Структура логічного мікротексту" (денна) Логічні форми мислення. Поняття. Судження. Умовивід. Виконання тестових завдань.
Тема 12. Діаграма Ейлера-Венна
Лк12 "Діаграма Ейлера-Венна" (денна) Аналогія в логіці. Діаграма Ейлера-Венна, її структура. Заперечення та протиставлення в логіці.
Пр4 "Діаграма Ейлера-Венна" (заочна) Аналогія в логіці. Діаграма Ейлера-Венна, її структура. Заперечення та протиставлення в логіці.
Пр12 "Діаграма Ейлера-Венна" (денна) Виконання тестових завдань. Побудова діаграми Ейлера-Венна.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Практикоорієнтоване навчання
МН3	Електронне навчання

Лекції подають матеріал спецкурсу про особливості різних форм мислення, логічну структуру мікротексту, проблемні ситуації, які слід вирішити під час лекції за участю студентів. Лекції доповнюються практичними заняттями, що надають студентам можливість застосовувати теоретичні знання про критичне, аналітичне та логічне мислення на конкретних прикладах з професійної юридичної сфери. Передбачається також спілкування зі студентами незалежно від часу та місця знаходження за допомогою інформаційних та телекомунікаційних технологій, які дають можливість отримувати потрібну з курсу інформацію.

У процесі вивчення курсу у студентів мають бути сформованими навички комунікації, здатність логічно і системно мислити.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до лекції з елементами дискусії.
НД2	Підготовка до практичного заняття.
НД3	Виконання тестових завдань.

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$21 \leq RD < 59$
Можливе одноразове повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 20$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
--	----------------	----------------	-------------------

МФО1 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	З'ясування викладачем розуміння студентами способу розв'язання найбільш складних ситуацій з аналітичного та логічного мислення в ході подання лекційного матеріалу.	1 - 24 тижні	L.teligenko@yur.sumdu.edu.ua; Ltelizhenko@i.ua; https://mix.sumdu.edu.ua/study/course/3165
МФО2 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань	Пояснення викладачем вимог щодо виконання певного завдання на один із типів мислення, послідовності його виконання, найбільш часто допустимих помилок у ньому.	1 - 24 тижні	L.teligenko@yur.sumdu.edu.ua; Ltelizhenko@i.ua; https://mix.sumdu.edu.ua/study/course/3165
МФО3 Виконання тестів	Виконання тестів передбачено при вивченні всіх розділів курсу: критичне, аналітичне та логічне мислення. Тести виконуються на платформі MIX.	1 -24 тижні	L.teligenko@yur.sumdu.edu.ua; Ltelizhenko@i.ua; https://mix.sumdu.edu.ua/study/course/3165
МФО4 Обговорення студентами виконаного аналізу конкретних ситуації на певний тип мислення.	Обговорення в групі послідовності виконання завдання на певний тип мислення, виявлення логічних та аналітичних закономірностей в ньому.	1 - 24 тижні	L.teligenko@yur.sumdu.edu.ua; Ltelizhenko@i.ua; https://mix.sumdu.edu.ua/study/course/3165

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
--	----------------	----------------	-------------------

МСО1 Підсумковий модульний контроль (тест)	Тест виконується на платформі МІХ або за допомогою інших електронних засобів навчання.	24 тиждень	L.teligenko@yur.sumdu.edu.ua; Ltelizhenko@i.ua; https://mix.sumdu.edu.ua/study/course/3165
МСО2 Поточні контрольні роботи	Поточні контрольні роботи виконуються після вивчення кожного розділу курсу.	2 - 24 тижні	L.teligenko@yur.sumdu.edu.ua; Ltelizhenko@i.ua; https://mix.sumdu.edu.ua/study/course/3165
МСО3 Оцінювання письмових робіт	Письмові роботи передбачені для набуття практичних навиків розв'язання завдань кожного із типів мислення.	1 - 24 тижні	L.teligenko@yur.sumdu.edu.ua; Ltelizhenko@i.ua; https://mix.sumdu.edu.ua/study/course/3165
МСО4 Виконання тестів на платформі МІХ	Передбачено можливість трьох спроб виконання одних і тих же тестових завдань на платформі МІХ.	1 - 24 тижні	L.teligenko@yur.sumdu.edu.ua; Ltelizhenko@i.ua; https://mix.sumdu.edu.ua/study/course/3165

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Перший семестр вивчення		100 балів	
МСО1. Підсумковий модульний контроль (тест)		18	
		18	Ні
МСО2. Поточні контрольні роботи		60	
	2x30	60	Ні
МСО3. Оцінювання письмових робіт		8	
		8	Ні
МСО4. Виконання тестів на платформі МІХ		14	
		14	Ні

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних та письмових опитувань,

виконання тестів, виконання завдань на всі типи мислення, участі у вирішенні завдань підвищеної складності. Усі роботи повинні бути виконані самостійно. У разі відсутності студента на контрольному заході з поважних причин, він має можливість виконати завдання додатково

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Проекційна апаратура
ЗН2	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН3	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Войтенко Д.О., Качурова С.В., Невельська-Гордєєва О.П. Логічне знання для вирішення ТЗНПК: навч. посіб. / за ред. О.П. Невельської-Гордєєвої. К.: Право, 2019. 182 с.
2	Конверський А.Є. Критичне мислення: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2018. 344 с.
3	Юркевич О.М., Павленко Ж.О. Підготовка до складання ТЗНПК в завданнях та рішеннях: логічний підхід (видання третє, доповнене та перероблене). К.: Контраст. 2020, 312 с.
4	Логіка юридична: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 172 с.
Допоміжна література	
1	Терарчук І. Логіка для юристів. Для підготовки до іспитів. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 150 с.
2	Професійне мислення як фактор становлення сучасного правника: навч. посібник/ Черновський О.К., Меленко О.В., Гриндей Л.М. Чернівці: Технодрук, 2021. 220 с.
3	Ковальчук О.Я. Логіка [для студентів юридичних спеціальностей] : навчальний посібник. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 256 с.
4	Канеман Д. Мислення швидке й повільне / Пер. з англ. М.Яковлєв. – 5-те вид. – Київ: Наш формат, 2021 – 480 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Офіційний сайт LSAT (англ. мова). URL: http:// www.lsac.org/jd/lsat/ .
2	Інформаційні матеріали. К., 2019. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/vstup-2019/2019/09/njtznpk_bukletrozshireniy2019ukr1.pdf .

3	Critical Thinking - Fundamentals: Introduction to Critical Thinking [HD]. URL: https://www.youtube.com/watch?v=Cum3k-Wglfw&list=PLIwiwomy-Cc6uDSJHwrnZtvIYebZI3Vrh
4	Міх. СумДУ. Спецкурс із загальних навчальних компетенцій. URL: https://mix.sumdu.edu.ua/study/course/3165
5	Кругляк М. І. Критичне мислення. Матеріали III частини онлайн-курсу «Логіка, аргументація, критичне мислення» [в блозі https://criticalthinkerua.wordpress.com] / М. І. Кругляк – Київ, 2021 – 193 с.